

Tjänsteproduktionsindex 2011

HA0104

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt. Detta dokument avser undersökningsperioden 2011-01-01 till 2011-12-31.

Innehållsförteckning

A	Administrativa uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	3
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	3
A.12	Uppläggning och genomförande.....	3
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration	5
B.0	Inledning.....	5
B.1	Innehåll.....	5
1.1	Statistiska målstorheter.....	5
1.1.1	Objekt och population.....	5
1.1.2	Variabler.....	5
1.1.3	Statistiska mått.....	6
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	6
1.1.5	Referenstider.....	6
1.2	Fullständighet.....	6
B.2	Tillförlitlighet.....	6
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	6
2.2	Osäkerhetskällor.....	6
2.2.1	Urval.....	7
2.2.2	Ramtäckning.....	7
2.2.3	Mätning.....	7

2.2.4	Svarsbortfall	7
2.2.5	Bearbetning	7
2.2.6	Modellantaganden	8
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	8
B.3	<i>Aktualitet</i>	8
3.1	Frekvens	8
3.2	Framställningstid	8
3.3	Punktlighet	8
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	8
4.1	Jämförbarhet över tiden	8
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	8
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	9
5.1	Spridningsformer	9
5.2	Presentation	9
5.3	Dokumentation	9
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Upplysningstjänster	9

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Handel med varor och tjänster

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Inrikeshandel

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB)
Postadress: 701 89 ÖREBRO
Besöksadress: Klostersgatan 23
Kontaktperson: Enhetschef Jens Olin
Telefon: 019 – 17 64 27
Telefax: 019 – 17 69 24
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statistiska centralbyrån (SCB)
<i>Postadress:</i>	701 89 ÖREBRO
<i>Besöksadress:</i>	Klostergatan 23
<i>Kontaktperson:</i>	Enhetschef Jens Olin
<i>Telefon:</i>	019 – 17 64 27
<i>Telefax:</i>	019 – 17 69 24
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100) samt SCBs föreskrifter SCB-FS 2009:3.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Blanketter gallras efter 1 år. Observationsregister med registeruppgifter och primärdata överlämnas till Riksarkivet så snart de inte behövs i produktionen. Systemdokumentation bevaras och överlämnas till arkivet. Program och dylikt gallras när de inte behövs för bearbetningar.

A.9 EU-reglering

Statistiken är inte EU reglerad.

A.10 Syfte och historik

Statistiken skall ge månadsvis information om den svenska tjänstesektorns produktion. Data för tjänsteproduktionsindex finns från januari 2000.

A.11 Statistikanvändning

Tjänsteproduktionsindex används som underlag för BNP-beräkningarna. Statistiken kan användas av enskilda företag, organisationer och regionala organ för branschstudier, marknadsanalyser och konjunkturbedömningar, nationalräkenskapsenheten (NR) vid SCB, Riksbanken, Konjunkturinstitutet, Finansdepartementet och forskare.

A.12 Uppläggning och genomförande

För tjänsteproduktionsindex används en likadan beräkningsmodell som för BNP och det är avsett att vara en tillförlitlig indikator på korttidsförändringar i förädlingsvärdet inom den privata tjänstesektorn.

Tjänsteproduktionsindex (TjPI) beräknas i fasta priser. Först och främst är det nödvändigt att bestämma ett basår till vilket priserna skall relateras. Sedan skall förädlingsvärdet i fasta priser för varje bransch skattas genom omräkning till fasta priser av både produktion och förbrukning, där det senare dras ifrån det förra. I praktiken är mer information tillgänglig för produktion än för förbrukning, varför produktionen ofta används som en indikator på förädlingsvärdet. I TjPI används produktion som proxy för förädlingsvärde och omsättning används i sin tur som proxy för produktion.

Även om förhållandet mellan produktionen och förbrukningen inte alltid är stabilt i enskilda branscher, kommer stabiliteten i aggregatet av alla branscher att bli högre. Om till exempel en vara eller tjänst från en bransch används som insats i en annan, är det inte säkert att instabiliteten märks på summan av förädlingsvärdena för de båda branscherna. Om en produktionsindikator överskattar förändringen i förädlingsvärdet i den ena branschen, kommer felet att gå i motsatt riktning genom en underskattning av förädlingsvärdet i den andra.

I TjPI används omsättning som proxy för förädlingsvärdet i samtliga branscher för ytterligare information se Beskrivning av statistiken för omsättningsstatistiken inom tjänstesektorn. I tjänsteproduktionsindex deflateras omsättningen från löpande priser till fasta priser med hjälp av olika prisindexar såsom konsumentprisindex (KPI), tjänsteprisindex (TPI), faktorprisindex (FPI), löneindex och producentpriser över inhemsk tillgång (ITPI).

Då omsättningen deflaterats skall den sedan vägas samman till olika branschaggregat. Branschindikatorerna vägs ihop med hjälp av branschernas relativa bidrag till BNP för tjänstesektorn, baserat på branschernas förädlingsvärde. Vikterna hämtas på grov branschnivå från Nationalräkenskaperna (NR) och på mer detaljerad nivå från undersökningen Företagens ekonomi (FEK).

För ytterligare information om undersökningen så hänvisas till den rapport som finns på produktsidan.

A.13 Internationell rapportering

Tjänsteproduktionsindex har ingen internationell publicering.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

För att erhålla ett bättre helhetsgrepp kommer man titta på samordningsmöjligheter mellan tjänsteproduktionsindex och industriproduktionsindex.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Tjänsteproduktionsindex är en härledd variabel som mäter förädlingsvärdets utveckling i fasta och kalenderkorrigerade indextal. Tjänsteproduktionsindex mäts per månad, kvartal och år för samtliga ingående branscher i tjänstenäringen.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Tjänsteproduktionsindex redovisas som indextal med basår 2005 samt som den årliga förändringen mätt i procent. Indikatorn redovisas totalt för hela tjänstesektorn och fördelat på olika branschgrupper med startår 2000. För tjänsteproduktionsindex görs ingen insamling. Tjänsteproduktionsindex är en härledd indikator som baseras på data från omsättningsstatistiken och priser. För undersökningstekniska detaljer hänvisas läsaren till beskrivningen av omsättningsstatistiken HA0101 och undersökningen för priser PR0801 (Tjänsteprisindex), PR0301 (Producentprisindex), PR0101 (Konsumentprisindex), och AM0101 (Konjunkturstatistik, löner för privat sektor (KLP)) samt AM0102 (Konjunkturstatistik, löner för statlig sektor (KLS)).

1.1.1 Objekt och population

TjPI är en produkt av redan sammanställd statistik såsom omsättningsstatistiken inom tjänstesektorn och olika prisindexar. Ingen egen insamling sker inom ramen för denna statistik. Objekt och population för TjPI är alla juridiska enheter i Sverige inom tjänstesektorn, dvs alla juridiska enheter inom branscherna SNI36–96 exkl 41-43 och 64-66 enligt sni2007 klassifikationen.

1.1.2 Variabler

Tjänsteproduktionsindex omfattar följande variabler*:

- 1) Tjänsteproduktionsindex i fasta och kalenderkorrigerade priser
- 2) Tjänsteproduktionsindex i fasta priser
- 3) Tjänsteproduktionsindex i löpande och kalenderkorrigerade priser
- 4) Tjänsteproduktionsindex i löpande priser
- 5) Tjänsteproduktionsindex i säsongsjusterade indexvärden
- 6) Tjänsteproduktionsindex i trendberäknade värden
- 7) Årsförändring av tjänsteproduktionsindex i löpande priser
- 8) Årsförändring av tjänsteproduktionsindex i fasta och kalenderkorrigerade indexvärden
- 9) Årsförändring av tjänsteproduktionsindex i fasta priser
- 10) Årsförändringen i tjänsteproduktionsindex i löpande och kalenderkorrigerade indexvärden

*Utförlig beskrivning av ingående variabler hänvisas läsaren till respektive undersökning (se ovan stycke 1.1).

1.1.3 Statistiska mått

TjPI: Indextal (2005=100), ändring i procent (under den senaste tolv månadersperioden). TjPI är konstruerat som ett kedjeindex med årslänkar. Denna form av index används även av Nationalräkenskaperna (NR). TjPI beräknas som ett kedjeindex med årliga länkar. Viktbasperioden i TjPI är alltid föregående år; fastprisberäkningarna görs från löpande priser i föregående års priser. Varje årslänk mäter hur mycket den genomsnittliga produktionsnivån under respektive år har förändrats från den genomsnittliga produktionsnivån under föregående år. Man kan säga att kedjningen går via helår. Under år 2009 har tjänsteproduktionsindex utökats med två nya variabler. De nya variablerna utgår från fastprisjusterade och kalenderkorrigerade tjänsteproduktionsindex som har säsongrensats och trendberäknats med hjälp av X12 Arima.

Utvecklingstalen inom respektive branschgrupp vägs ihop med hjälp av branschernas relativa bidrag till BNP för tjänstesektorn, baserat på branschernas förädlingsvärde. Vikterna hämtas på grov branschnivå från Nationalräkenskaperna (NR) och på mer detaljerad nivå från undersökningen Företagens ekonomi (FEK).

1.1.4 Redovisningsgrupper

Resultaten beräknas för 191 branschgrupper. Resultaten offentliggörs fördelat på 33 branschgrupper på 2-siffernivå och aggregat enligt SNI2007.

Redovisningsvariabler är tjänsteproduktionsindex. Tjänsteproduktionsindex redovisas i löpande priser, i löpande och kalenderjusterade indextal, fasta priser samt fast- och kalenderjusterade indextal. Dessutom redovisas tjänsteproduktionsindex i säsongrensade- och trendberäknade indexvärden.

1.1.5 Referensstider

Referensperiod är kalendermånad.

1.2. Fullständighet

Inte aktuellt.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tjänsteproduktionsindex bygger på resultat från andra statistiska undersökningar. Statistiska mått på osäkerheten i tjänsteproduktionsindex finns för närvarande inte.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 *Urval*

Tjänsteproduktionsindex bygger på resultat från andra undersökningar. För övriga tjänstesektorn undersöks på månadsbasis cirka 5 900 företag och på kvartalsbasis ytterligare 4 200 företag. Totalt undersöks cirka 10 100 företag varje kvartal inom övriga tjänstesektorn.

För närmare information om urval se i avsnitt A12 nämnda undersökningar.

2.2.2 *Ramtäckning*

För omsättningsstatistiken är övertäckningen cirka 5 procent vid urvalstillfället. För närmare information se respektive undersökning.

2.2.3 *Mätning*

Från omsättningsstatistiken: Mätinstrumentet är en enkät som skickas ut varje månad/kvartal till uppgiftslämnaren. På enkäten skall företaget fylla i aktuell periods omsättning. Anvisningarna på enkäten anger om omsättningen skall vara inklusive/exklusive moms och inklusive/exklusive export. I anvisningarna står det även att omsättningsuppgiften skall avse hela företagets omsättning för perioden och att beloppet skall anges i tusentals kronor. På enkäten redovisas företagets tidigare lämnade uppgifter under undersökningsåret och lämnad uppgift samma period föregående år. Företaget har alltså möjlighet att kontrollera och korrigera en felaktigt lämnad uppgift för en tidigare period. Dessutom redovisas vilken bransch som företaget tillhör och om branschen inte stämmer så har företaget möjlighet att beskriva sin huvudsakliga verksamhet.

För närmare information se respektive undersökning.

2.2.4 *Svarsbortfall*

På månadsbasis är den ovägda svarsfrekvensen för omsättningsstatistiken ca 84 procent. Och den vägda svarsfrekvensen ca 92 procent. På kvartalsbasis är svarsfrekvenserna 86 resp 91 procent.

För närmare information se respektive undersökning.

2.2.5 *Bearbetning*

Om uppgiftslämnaren lämnat uppgifter via telefonens knappsats (TDE) granskas den lämnade uppgiften direkt mot föregående års och periods värde. Om uppgiften verkar vara orimlig får uppgiftslämnaren en fråga om uppgiften är korrekt. Lämnas uppgiften in via webbplatsen kontrolleras uppgiften mot föregående period och även här har företag möjlighet att kommentera uppgiften. Vid manuell registrering granskas uppgifterna mot tidigare lämnade värden. Sedan kontrolleras uppgifterna så att de inte är ackumulerade uppgifter eller tusenfel.

Makrogranskningen innebär att varje enskild bransch eller branschgrupp granskas för att hitta utvecklingstal och konfidensintervall som är onaturliga och avvikande. I branscher med ett något avvikande utvecklingstal studeras uppgif-

terna för företagen i branschen. Företagsuppgifter som avviker mycket mot tidigare lämnade uppgifter till SCB och/eller till Momsregistret tidigare perioder studeras på mikronivå och verifieras eventuellt via företagskontakt.

Materialet från de olika delundersökningarna är granskat innan det bearbetas för tjänsteproduktionsindex. En slutlig granskning görs på aggregerade branschdata före publicering.

2.2.6 *Modellantaganden*

Beräkningar baserade på omsättningsstatistiken är inte korrigerade för lagerförändringar, vilket kan snedvridera resultaten för enskilda branscher.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Ingen redovisning av osäkerhetsmått görs.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Tjänsteproduktionsindex publiceras månadsvis.

3.2 Framställningstid

Tjänsteproduktionsindex för en given månad publiceras ca 35 dagar efter månadens slut.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt på förhand fastställd publiceringsplan.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Se respektive undersökning.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Se respektive undersökning.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Uppgifterna för omsättningsstatistiken för övriga tjänstesektorn och för detaljhandeln samordnas med tjänsteproduktionsindex som publiceras månadsvis. Med hjälp av omsättningsstatistiken och deflatorer (prisindex) för respektive bransch kan tjänsteproduktionsindex tas fram för tjänstesektorn i likhet med industrins industriproduktionsindex.

Tillsammans med Industriproduktionsindex ger de båda undersökningarna en bild av hur den ekonomiska utvecklingen ser ut i Sverige.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Undersökningsresultatet publiceras i ett månatligt pressmeddelande. Materialet finns även tillgängligt i Sveriges statistiska databaser (SSD) och på SCBs hemsida för tjänsteproduktionsindex (<http://www.scb.se/HA0104>). Detta sker ca 35 dagar efter undersökt månads slut.

5.2 Presentation

Text, tabeller och diagram över omsättningsutveckling, index och tidsserier redovisas i svenskt och engelskt pressmeddelande, i Sveriges statistiska databaser (SSD) och på SCB:s webbplats.

5.3 Dokumentation

Produkten är dokumenterad enligt SCB:s dokumentationssystem. Dokumentation sker löpande. Dokumentationen innefattar SCBDOK, MetaPlus, produktbeskrivning och arbetsmomentsbeskrivningar.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Mikrodata som gör identifikation av objekt möjlig lämnas inte ut. SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial där identifikation av enstaka företag ej är möjlig.

5.5 Upplysningstjänster

Markus Thorsteinsen
Ekonomisk statistik
Näringslivets struktur
SCB
701 89 ÖREBRO
Telefon 019 - 17 60 82
E-post fornamn.efternamn@scb.se

Pernilla Bengtsson
Ekonomisk statistik
Näringslivets struktur
SCB
701 89 ÖREBRO
Telefon 019 - 17 62 72
E-post fornamn.efternamn@scb.se